

FAKTAARK:

Vækstteamet for Det Blå Danmark

Vækstteamet har 10 medlemmer, som repræsenterer et bredt udsnit af den danske maritime sektor.

Medlemmerne er:

- **Jesper Lok**, bestyrelsesformand i ESVAGT, bestyrelsesformand i J. Lauritzen, næstformand for bestyrelsen i Danmarks Skibskredit, bestyrelsesmedlem i Inchcape Shipping Services (formand)
- **Michael Skov**, adm. direktør, Hafnia Tankers og bestyrelsesmedlem i Danmarks Rederiforening
- **Thomas Knudsen**, adm. direktør, MAN Diesel & Turbo og bestyrelsesformand for Danske Maritime
- **Ole Ingrisich**, havnedirektør, Esbjerg Havn og bestyrelsesformand for Danske Havne
- **Christina Ørskov**, adm. direktør, Orskov Group
- **Jens Frederik Hansen**, adm. direktør, A2SEA
- **Mette Sanne Hansen**, centerleder, Maritime DTU
- **Christina Grumstrup Sørensen**, senior partner, Copenhagen infrastructure partners
- **Claus Jensen**, forbundsformand i Dansk Metal, bestyrelsesmedlem i Innovationsfonden, medlem af Danmarks Vækstråd mv.
- **Andreas Nordseth**, direktør, Søfartsstyrelsen

Regeringen nedsatte i maj 2016 Vækstteamet for Det Blå Danmark, som fik til opgave at komme med anbefalinger til, hvordan de danske maritime erhvervs internationale konkurrenceevne kan understøttes frem mod 2025. Vækstteamets anbefalinger skal medvirke til at sikre et solidt grundlag for regeringens videre arbejde med en vækststrategi for Det Blå Danmark.

Vækstteamet har afholdt en lang række møder, hvor vækstteamet har drøftet, hvordan Danmark fastholder og udbygger sin styrkeposition som maritim nation frem mod 2025.

Et afsluttende dialogmøde mellem vækstteamet og erhvervets interessenter blev afholdt den 18. april 2017, hvor erhvervet fik mulighed for at kommentere på vækstteamets anbefalinger.

Anbefalingerne fra vækstteamet for det blå Danmark

Vækstteamet har udarbejdet 11 hovedanbefalinger og 52 underanbefalinger.

Anbefalingerne spænder bredt inden for en lang række områder, herunder digitalisering og ny teknologi, rammevilkår, international samarbejde, uddannelse- og forskning, iværksætteri, udvikling af nye forretningsområder samt tværgående klyngesamarbejde mv.

Vækstteamets anbefalinger falder inden for fire tematiske områder:

- ❖ *Danmark som maritim nation og flagstat*
- ❖ *Det Blå Danmark som globalt erhverv*
- ❖ *Kompetencer og viden som grundstof for Det Blå Danmark*
- ❖ *Regionale maritime miljøer som vækstdrivere*

ANBEFALING #1

Digitaliseringen af Det Blå Danmark accelereres, og en tidssvarende og fremtidsorienteret havplanlægning giver mulighed for en anvendelse af farvande i det danske rigsfællesskab til test af nye aktiviteter på havet for at sikre en konkurrencefordel for Det Blå Danmark.

- Søfartsstyrelsen tager initiativ til at etablere et partnerskab mellem myndigheder, erhverv samt uddannelses- og forskningsinstitutioner, som skal styrke og udbrede digitaliseringen af Det Blå Danmark og identificere nye forretningsmodeller.
- Der skabes rammer for tests af autonome skibe, virtuelle bøjer og anden virtuel farvandsafmærkning.
- Der gives fortsat gode vilkår for tests af grøn energi, fx havstrømsenergi, bølgeenergi og flydende havvindmøller.
- Der gives mulighed for test af bæredygtig industriproduktion af fx fødevarer på havet mv.
- Markedsføringen og synliggørelsen af mulighederne for at anvende farvande i rigsfællesskabet til test og nye aktiviteter på havet styrkes.

ANBEFALING #2

Danmarks position som shippingnation skal fastholdes og udvikles.

- DIS-skatteordningen skal udvides, så besætninger på offshoreskibe omfattes med alle aktiviteter, og dansk arbejdskraft gøres konkurrencedygtig med andre lande, da vores nabolande giver adgang til sådanne ordninger for disse aktiviteter og skibe.
- Der arbejdes for at fremme kvalitetsskibsfart på lige konkurrencevilkår. Heri ligger også, at man ved nabo-tjek skal sikre, at den danske regulering er på linje med sammenlignelige nationer.
- Registreringsafgiften ved indflagning af handelsskibe omlægges, så den i form og niveau svarer til sammenlignelige skibsfartsnationer med henblik på at gøre det mere attraktivt at flage skibe ind under dansk flag.
- Der udarbejdes en investeringsstrategi for at tiltrække kapital til Det Blå Danmark og andre danske styrkepositioner, og behovet for tiltrækning af udenlandske investorer med henblik på at styrke Danmarks position som globalt førende maritim nation undersøges.
- Finansieringsmulighederne for SMV'er og rederier fx i regi af Vækstfonden styrkes.
- Der etableres ét point of contact for rederier og andre virksomheder, der ønsker at etablere sig i Danmark, med henblik på at skabe en strømlinet offentlig service, som kan sikre klarhed, transparens og forudsigelighed samt lettere kontakt til de danske myndigheder.
- Med henblik på at tiltrække udenlandske maritime investorer skal der sikres klare, forudsigelige og konkur-

rencedygtige skatteregler samt hurtig og effektiv sagsbehandling, således at der tilbydes et sikkert beslutningsgrundlag forud for etablering i Danmark. Der ses endvidere på mulighederne for at reducere beskatningen af TEN-T støtten.

- Der etableres en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal sikre effektiv og smidig sagsbehandling for de søfarende, fx ved håndteringen af arbejds-skadesager.

ANBEFALING #3

Den offentlige service digitaliseres, så bl.a. kommunikationen med offentlige myndigheder gøres nemmere, og administrative byrder for virksomhederne lettes. En taskforce bør i denne sammenhæng sikre koordinationen med partnerskabet for digitalisering af Det Blå Danmark.

- Der skal ske en digitalisering af det danske skibsregister, krævede certifikater og beviser samt informationer, som rederier skal erhverve sig med henblik på at sejle under dansk flag eller indsende til myndigheder for at opfylde lovkrav.
- Danske myndigheder skal arbejde for, at der oprettes et standardiseret europæisk "single window", som kan sikre, at meldeformaliteterne kan gennemføres udelukkende ved den første ankomst til europæisk havn.
- Der arbejdes for fortsat at sikre digitaliseringsparat og teknologineutral regulering, der understøtter brugen og udbredelsen af maritime data og teknologi samt effektiv kontakt med myndigheder. Derudover skal det sikres, at udviklingen af nye forretningsmodeller og muligheder skal kunne baseres på realtime, web-enabled og cloud-baseret indhold.

ANBEFALING #4

Der arbejdes for at fremme den danske udstyrsindustri's produktion og udvikling af højteknologiske og energieffektive løsninger til det internationale marked.

- Der skal indføres en maritim montørordning, som sikrer tilbageførsel af viden fra montør-, vedligeholdelses- og reparationsarbejder på skibe, ved at montørarbejde på skibe i udenlandsk farvand skattemæssigt sidestilles med søfolks arbejde.
- Der gennemføres intelligente udbud, hvor udbudsparametrene designes med større vægt på fx kvalitet, sikkerhed og anvendelse af ny grøn teknologi samt sikring af praktikpladser.
- Mulighederne for at anvende statens og kommunernes skibe som udstillingsvindue og demonstrationsplatforme skal udbredes.
- Mulighederne for, at offentlige maritime udbud tager udgangspunkt i standardiserede modulløsninger for færger, der kan gøre det muligt, fx at nedbringe prisen på bl.a. indkøb, drift og vedligehold, undersøges.
- Med henblik på at sikre lige konkurrence for de maritime industrier skal udviklingen i offentlige eksportkredit- og finansieringsordninger i sammenlignelige maritime nationer følges løbende.

ANBEFALING #5

Danmark arbejder for kvalitetsskibsfart og styrkelse af de maritime erhverv på åbne markeder, med lige konkurrence, investeringskapital og globale regler.

- Det bilaterale samarbejde med centrale maritime vækstmarkeder intensiveres med henblik på at øge afsætningsmulighederne for danske maritime virksomheder. Desuden skal der advokeres for liberale handelspolitiske synspunkter om markedsadgang for de maritime erhverv i EU's frihandelsforhandlinger med tredjelande og for at styrke samarbejdet med andre toneangivende europæiske søfartsnationer, som deler Danmarks interesse i åbne, globale markeder.
- I et samarbejde mellem myndigheder og erhverv skal markedsføringen af Danmark som maritim nation styrkes, herunder både af Danmark som flagstat, etableringssted for rederier og danske maritime produkter, løsninger og teknologier, så der skabes global opmærksomhed herom.

- Informationen om muligheder inden for eksport- og investeringsfremme skal styrkes, særligt for små og mellemstore virksomheder, samt muligheden for maritim synlighed i forbindelse med delegationsbesøg fra fx eksportmarkederne.
- Som led i markedsføringen af Det Blå Danmark skal der tiltrækkes centrale maritime events til Danmark, herunder eventuelt det nye globale forum, med passende mellemrum.
- Reguleringen skal skabe de fornødne rammer for at fremme ny teknologi, innovation og energieffektive løsninger bl.a. gennem IMO, så first movers også tilgodeses.
- Der skal arbejdes for bedre international håndhævelse af de internationale regler og konventioner samt effektive reaktioner på overtrædelser, så det økonomiske incitament til ikke at overholde fx IMO's miljøregulering fjernes.
- Myndigheder og brancheorganisationerne skal styrke udbredelsen og videndelingen om udvikling af udstyr til håndhævelse af internationale miljøkrav, herunder krav til udledningen af svovl, og at der udføres konkrete tests heraf.

ANBEFALING #6

Der sikres en højere grad af samarbejde med henblik på sammenhængende uddannelsesindsatser på det maritime område.

- De relevante uddannelsesinstitutioner, som udbyder målrettede maritime uddannelser, etablerer internationale samarbejder med udenlandske uddannelsesinstitutioner med henblik på i endnu højere grad at internationalisere fx ingeniør-, maskinmester-, skibsofficers- og skibsføreruddannelserne med yderligere undervisning på engelsk og udbud af uddannelsesforløb med et semester, kurser eller hele forløb i udlandet.
- Virksomhederne i de lokale maritime klynger, med Frederikshavn som forbillede, opretter rotationsordninger for lærlinge, så virksomhederne i fællesskab tager ansvar for, at lærlingene får en bred uddannelse, og samtidig aflaster hinanden i uddannelsesopgaven.
- BlueINNOship-projektet fortsættes, så Det Blå Danmark sikres en fortsat forsknings- og udviklingsplatform.

ANBEFALING #7

Der skal være en kritisk masse af maritime kompetencer, der kan bringes i spil i både den land- og vandbaserede del af Det Blå Danmark.

- Der gennemføres et systematisk fremtidsjek af særligt relevante uddannelser målrettet Det Blå Danmark, så det sikres, at de har et indhold, som svarer til branchens behov nu og i fremtiden.
- Der arbejdes for at skabe flere fleksible efteruddannelsesstilbud, som kan gennemføres, imens man er i arbejde. Uddannelsesinstitutioner, aftagere og myndigheder bør i fællesskab tage ansvar for at skabe større opmærksomhed om disse muligheder, og der opfordres til, at emnet indgår som en del af de kommende trepartsforhandlinger.
- Der etableres et samarbejde mellem erhvervet og uddannelsesinstitutionerne om at øge antallet af optagne på særligt relevante uddannelser, bl.a. naval architects og maritimt orienterede ingeniører, og om muligheden for at vælge et decideret blåt spor på ingeniøruddannelsen.
- Arbejdsmarkedets parter undersøger i samarbejde med staten mulighederne for at øge antallet af praktikpladser til søs for studerende på de maritime uddannelser, drøfter de økonomiske implikationer heraf og foreslår løsninger, der tager højde for uddannelsernes forskelle.
- Tilgængeligheden af praktikpladser på skibe øges ved at gøre praktikforløb mere fleksible, så flere kan udvikles på tværs af rederier, samtidig med at opgørelsen af praktiktiden til søs moderniseres. Rederierhvervet opfordres til at understøtte tilgængeligheden af praktikpladser via etablering af et praktikpladskontor, som kan sikre koordination heraf.
- De relevante maritime uddannelsesinstitutioner udvikler i samarbejde med myndigheder og aftagere en særlig uddannelse til indenrigsfærgefart med relevant indhold og læringsmål målrettet færgefart samt fleksible krav til fartstid.

ANBEFALING #8

Styrke indsatsen for at Det Blå Danmark og videninstitutionerne skaber udbytte af ny forretningsmæssig og teknologisk viden.

- Kontaktudvalget for Maritim Forskning skal årligt drøfte de maritime centrale forskningsemner for de maritime forsknings- og uddannelsesinstitutioner. Dette kan bl.a. ske med afsæt i FORSK2025-kataloget og under hensyntagen til, at der i forskningsemnerne sikres den nødvendige fleksibilitet og åbenhed.
- Der etableres et partnerskab mellem universiteter med maritim ekspertise, maritime uddannelsesinstitutioner, myndigheder og erhvervet med henblik på løbende at tilpasse prioriteringer af forskningsindsatser til områderne med størst erhvervmæssigt potentiale, så forsknings- og udviklingsbaserede projekter fremmes med fokus på blue growth, og der tilføres forskningsbaseret viden til erhvervet inden for fx:
 - Ocean economy og de muligheder, der ligger i yderligere udnyttelse af havets ressourcer frem mod 2025.
 - Fremtidens skibe, hvor digitale løsninger, maritim teknologi, sensorer og maritime data forventes at kunne drive udviklingen mod det autonome skib.
 - Fremtidens blå forretningsmodeller, som fx kan blive influeret af den digitale udvikling med platforme inspireret af deleøkonomien.
- Der skal afholdes årlige akademiske topmøder i det fælles maritime netværk af forskere fra universiteter med maritim ekspertise, så netværket styrkes, og den maritime akademiske viden fortsat sammentænkes.
- Der oprettes stillinger, såkaldte endowed chairs, på relevante universiteter for at opbygge og fastholde maritime kompetencer, som tilknyttes ph.d.-studerende og har fokus på forskellige emner, der vurderes relevante i et vækstperspektiv, fx i koordination og dialog med Kontaktudvalget for maritim forskning. Det bør her tilstræbes, at universiteterne indtænker relationen til branchen og innovationsaktører, såsom Godkendt Teknologisk Service (GTS) og Innovationsnetværk.

ANBEFALING #9

Der arbejdes for at udvikle en stærk iværksætterkultur i Det Blå Danmark med henblik på at styrke udviklingspotentialer.

- Der opfordres til, at de maritime brancheorganisationer, de eksisterende iværksætttermiljøer og universiteter med maritim viden i fælleskab udvikler og etablerer et maritimt iværksætterforum.
- Iværksætterkulturen inden for de maritime erhverv skal fremmes gennem etablering af et iværksætterprogram, som kan hjælpe maritime iværksættere med at forstå det maritime miljø. Dette kan gøres ved at:
 - ❖ Etablere et set-up inspireret af modellen for business angels, fx i et maritimt innovationslab eller i samarbejde med et af de fire eksisterende innovationsmiljøer, hvor iværksættere kan få hjælp til at udvikle ideer og kan matches med virksomheder, der har kapital og ønsker input til innovative løsninger og nye ideer til at udvikle deres forretning.
 - ❖ Øremærke midler til maritime innovationsinitiativer i Innovationsfonden.

ANBEFALING #10

De regionale maritime miljøers rolle som vækstdrivere på tværs af forretningsområder styrkes.

- Erhvervsfremmesystemet bør konsolideres, så midlerne anvendes mest effektivt og i højere grad bruges til virksomhedsnære udviklingsprojekter i de små og mellemstore virksomheder og til iværksætteri.
- Havneloven bør revideres med udgangspunkt i den pågående analyse af havnesektoren med henblik på at sikre fremtidig vækst, effektivisering, markedsføring og konsolidering af havnene fx gennem en modernisering af organisationsformerne.
- Der bør gennemføres en undersøgelse af finansieringsmulighederne i forhold til havnenes uddybnings- og vedligeholdelsesopgaver bl.a. i forbindelse med udvidelser.
- Åbningen af skibspositionsdata (AIS-data) og andre maritime data anvendes til at iværksætte en samlet ind-

sats for at markedsføre maritime tjenesteydelser til de skibe, som sejler gennem dansk farvand, så Det Blå Danmark i højere grad drager nytte af de 60-70.000 skibspassager, som går gennem dansk farvand hvert år.

- Der bør afsøges initiativer, som sikrer mere gods fra vej til sø, og letter de administrative byrder, som er forbundet med at komme ind og ud af danske havne.

ANBEFALING #11

Der sættes fokus på potentialerne i at udnytte nye forretningsmuligheder for Det Blå Danmark.

- Der arbejdes for en mere sammenhængende anvendelse af havene til fordel for udviklingen af nye maritime forretningsmuligheder, som udnytter havet som ressource gennem en transparent, ubureaukratisk og realistisk tilgang til havforvaltning/ocean governance. I den forbindelse skal det afsøges, hvordan pladsanvendelsen på havet gribes mest effektivt an, så der sikres arealer og ressourcer til nye, innovative løsninger, ligesom samplacering og dual use fremmes i balance med varetagelse af sejladsikkerhed og skibsfartspolitiske interesser.
- Rammerne for at realisere potentialer på havet er på plads, herunder at eventuelle barrierer for dekommissionering bør afskaffes, og at der – for håndteringen af spildevand, ballastvand, LNG (flydende naturgas) og andre svovlfattige brændstoffer – arbejdes for målbaseret regulering og åbne markeder for dansk produceret udstyr.
- Der arbejdes for lige konkurrencevilkår for aktiviteter i Nordsøen og Østersøen, bl.a. ved at strømlinje retningslinjer i forhold til fx sikkerhed og tekniske krav, på tværs af Nordsø- og Østersølandene inden for eksempelvis de maritime aktiviteter omkring havvind.
- Alle myndigheder med maritime data skal sikre, at disse er standardiserede, opdaterede og veldokumenterede og kan tilgås offentligt for at understøtte innovation, så big data kan anvendes til optimering af den eksisterende forretning og til at opbygge nye forretningsmodeller og muligheder. Der bør desuden arbejdes for, at så mange som muligt af de europæiske og globale maritime data hos EMSA og Paris-MoU åbnes op.